

Bergvesenet

Postboks 3021, N-7441 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr 7131	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering
Kommer fra ..arkiv Vestlandske	Ekstern rapport nr	Oversendt fra Vestlandske	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Ørsdalen				
Forfatter Drogseth Arne		Dato År 20.12 1951	Bedrift (Oppdragsgiver og/eller oppdragstaker) A/S Norsk Bergverk	
Kommune Bjerkreim	Fylke Rogaland	Bergdistrikt	1: 50 000 kartblad 13123	1: 250 000 kartblad Mandal
Fagområde Økonomisk	Dokument type		Forekomster (forekomst, gruvefelt, undersøkelsesfelt) Ørsdalen	
Råstoffgruppe Malm/metall	Råstofftype W, Mo			
Sammendrag, innholdsfortegnelse eller innholdsbeskrivelse Brev fra A/S Norsk Bergverk til Industridepartementet ved starsråd Lars Evensen. Utdyping av et tidl. brev (05.12.51) vedr. igangsetting av drift og finansiering. det går inn for behov og bruk av wolframkarbid i Norge, samt i NATO. Det gjelder å komme i gang i den rådende høykonjunktur. Det drøftes 2 muligheter for finansiering: a) Bevilgning fra Staten b) Låne- og salgsavtale med E.C.A.				

Statråd Lars Evensen,
Det Kgl. Industri-, Håndverk- og
Skipsfartsdepartement,
Dronningensgt. 15,
O s l o

AD/RA 598

20. desember 1951.

Ørødalens.

Vi viser til vårt skriv av 5. de. og skal i det følgende gi enkelte tilleggsopplysninger og samtidig drøfte spørsmålet vedrørende igangsetting av drift og finansiering.

Det er såvidt som bekjent bare to innenlandske avtagere av wolframkonsentrat - Stavanger Electro-Staalverk A/S og Norsk Ståltrådtrekkeri A/S, Trondheim.

Vi har idag hatt en telefonkonferanse med direktør Andersen, Stavanger Electro-Staalverk A/S, som oppgir at hans behov for wolfram utgjør ca. 30 tonn pr. år, regnet som metallisk wolfram. Dette behov vil kunne variere endel avhengig av priser og konjunkturer. Hans firma er interessert i å kjøpe wolframkonsentrat, dels for å bruke konsentratet direkte til fremstilling av ferro-wolfram, dels for fremstilling av wolframoksyd v/ selskapets engelske forbindelse.

På spørsmålet om Stavanger Electro-Staalverk eventuelt ville være interessert i selv å fremstille rent wolframoksyd og metallisk wolfram, svarte han at dette er en spesiell prosess som hans firma ikke er interessert i å ta opp.

Angående situasjonen idag opplyste han at det var meget vanskelig, nesten umulig, å få kjøpt wolfram. Kjøp av wolfram er avhengig av allokering i Washington og deretter lisens. I løpet av det siste år har Stavanger Staal bare fått dekket en meget liten del av sitt løpende behov for wolfram. Han fremhevet derfor at det for hans firma vil være av stor betydning å få en norsk produksjon av

Forte. skriv til Statsråd Lars Evensen, Industridepartementet.

wolframkonsentrat, og han er villig til å betale den gjeldende høye internasjonale pris.

På spørsmålet om det kunne tenkes at Stavanger Staal ville være interessert i å delta i finansieringen av Øredalen, svarte han at det lå så langt utenfor stålverkets naturlige ramme, at det kunne han vanskelig tenke seg.

Vi har idag også hatt en telefonkonferanse med kaptein Michaelsen som representant for Norsk Ståltrådtrekkeri A/S, Trondheim. Han oppgir at hans firmas forbruk dreier seg om 3 tonn wolframkarbid pr. år.

På basis av foranstående kan det norske behov anslagsvis settes til 70 - 80 tonn wolframkonsentrat å 60 / wolframkayd pr. år.

Regner vi med dagens pris kr. 30.000.- pr. tonn konsentrat, svarer altså dette i verdi til ca. 2 å 2½ mill. kroner pr. år.

De norske forbrukere har ikke nevnt større behov. Vi er imidlertid tilbøyelige til å anta at hvis wolfram fortsatt er mangelvare, vil norske forbrukere øke sitt forbruk av wolfram for å nytte den gunstige posisjon de får ved å kunne få større leveranse fra Øredalen, dette under forutsetning av at Øredalens produksjon ikke blir underkastet en streng internasjonal allokering.

Vi ser det slik at det er 3 grunner som gjør det ønskelig at vi kan komme i gang med produksjon av wolframkonsentrat så hurtig som mulig:

- 1) Det er for vårt selskap ønskelig å nytte den rådende høykonjunktur, som skulle gi vårt selskap muligheter for god fortjenest med forholdsvis hurtig nedskrivning av anleggene. Derved vil anleggene ha større sjanse for å være konkurransedyktige senere, selvom prisene skulle falle, hva en antagelig må regne med.
- 2) Det er i høy grad ønskelig å kunne tilfredstille de norske forbrukeres behov for wolframkonsentrat.

3) Produksjon av wolfram så betraktes som et verdifullt ledd i

forts. skriv til Statsråd Lars Evensen, Industridepartementet.

Det foreligger otter vårt skjønn 2 aktuelle muligheter for finansiering:

a) Ved bevilgning fra Statens side.

Det gir oss en fri stilling ved salg av produksjonen.

Det medfører imidlertid større risiko for vårt selskap, fordi vi ikke på forhånd kan vite om den kapital som satses på undersøkelser, senere må avskrives som tapt, fordi resultatet blir negativt.

Hvis det blir krevet som basis for bevilgning at en på forhånd må ha et anleggsoverslag og driftsoverslag, vil vi møte på betydelige vanskeligheter. Et anleggsoverslag må baseres på en viss produksjonsstørrelse, og skal vi fastsette en produksjonsstørrelse, må vi ha noenlunde oversikt over den malmbasis vi kan regne med. En slik oversikt har vi ikke, og den kan heller ikke skaffes uten investering av adskillig kapital i undersøkelse. Det vil også kreve adskillig tid. Det samme gjelder bare i ennu høyere grad hvis det kreves en driftskalkyle. Skal utbygging av Ørdsalen baseres på bevilgning fra Statens side, må Staten være villig til å gi denne bevilgning uten å ha noe sikkert grunnlag i anleggs- og driftsoverslag. Staten må m.a.o. være villig til å ta en viss risiko. Hvis Staten ikke finner å kunne ta en slik risiko, vil det være meget vanskelig å få bygget ut Ørdsalen i det hurtige tempo som behovet for wolfram og de gunstige konjunkturer skulle tilsi.

b) Det foreligger mulighet for å finansiere Ørdsalen ved hjelp av en låne- og salgssavtale med E.C.A. Etter konferanse med mr. Flaata, senest idag, vil en slik avtale kunne baseres på følgende prinsipper:

E.C.A. låner vårt selskap den nødvendige kapital for undersøkelse av Ørdsalen, og stiller deretter nødvendig kapital til disposisjon for utbygging av anleggene, hvis undersøkelsene har gitt et positivt resultat. Hvis undersøkelsene gir grunnlag for drift, skal lånet betales tilbake med wolframkonsentrat. Hvis undersøkelsene gir negativt resultat, skal lånet strykes uten noen forpliktelser for oss. Forutsetningen er videre at det norske markeds behov for wolframkonsentrat skal dekkes, før leveringer finner sted til E.C.A. for tilbakebetaling av lånet.

Vi har ikke hatt noen inngående drøftelse av prisen, men vi antar vi kan få avtalen basert på prisen idag, som er meget fordelaktig for oss.

Det innenlandske forbruk er meget beskjedent, og en må derfor anta at hvis undersøkelsene først gir grunnlag for drift, vil produksjonen både dekke det innenlandske marked og gi en tonnasje til disposisjon for hurtig avbetaling av lånet.

- - - -

En ordning med lån fra E.C.A. gir isynefallende fordeler til vårt selskap. Med denne avtale eliminerer vi den risiko som ligger i undersøkelser, hvis resultat på forhånd nødvendigvis må være usikkert.

Det vil på dette grunnlag være lettere å gjennomføre omfattende kapitalkrevende undersøkelser, slik at man får best mulig grunnlag for planlegging og utbygging av anlegget for produksjon. Vi vil i denne forbindelse peke på at undersøkelsene, etter samstemmige uttalelser fra de sakkyndige som har sett på feltet, først og fremst må basere seg på stoll drift. Diamantboringer antas ikke å kunne gi særlig veiledning.

Det vil også gi øket sikkerhet om vi i tilknytning til en eventuell låneavtale kan opprette en salgsavtale på noe lengere sikt, spesielt hvis denne avtale kan baseres på prisen idag.

Vi vil tilslutt nevne at vi har fått henvendelse fra flere utenlandske produsenter som ønsker å få wolframleveranser.

Arne Brogaeth